DELEGOWANI
A STATIBUS
DO
KOMMISSYI ROZDAWNICZEY
PRZYCHYLAIĄC SIĘ
DO
ŻĄDANIA OSWIADCZONEGO
NIŻEY WYRAŻONE
PRZESYŁAIĄ PYTANIA.

1776. Roku dnia 17. 7bris
Sub Nro. 1mo.

KOMMISSYA
RZECZYPOSPOLITEY
DO
ROZRZĄDZENIA DOBR
PRZESZŁO - JEZUICKICH
W KORONIE WYZNACZONA
NA ZAPYTANIA
PRZESWIETNEY DELEGACYI
OD
STANOW RZECZYPOSPOLITEY
DETERMINOWANEY,
Takowe daie Odpowiedzi.

1ma. PONIEWAZ Konſtytucya pod tytułem rozrządzenie mowi wyraźnie, żeby Kommyſsye zaczynały Rozdawnictwo Dobr a Conſtitutione adæquati pretii nie tylko z Luſtracyi zrobionych, lecz y powtorzyć mianych, y innych de qualitate Dobr wiadomości, tudzież że powinnością tychże Kommiſsyi było ad notitiam concurrentium do nabycia Dobr tychże Tabellę cum ſpecificatione taxy ſpiſać, a zatym omni meliori modo przedaż ſubſequii miała z warunkiem, że żadnych taniey nad ſpecyfikacyą przedawać nie można było.

Wynika kweſtya za co 1mo Tabella in notitiam concurrentium podawaną nie była. 2do. Dla czego dobra ſprzedawane nie były przynaymniey podług opiſu Luſtracyi. 3tio. Czemu w przypadkach nadarzonych powtorne Luſtracye podług woli y myśli Prawa wyſyłane nie były.

Ad 1mum. ZE w dopełnieniu obowiązku tego, ktory Rzeczpoſpolita poddaiąca maiątki Po-Jezuickie rozrządzeniu Kommiſsyi Rozdawniczey na nie włożyła, miała za cel Prawo y dobro ſzczegulne Rzeczypoſpolitey, ieſt w czyſtym przekonaniu Kommiſsya, y wſzyſtkie teyże Kommiſsyi czynności, Akta, Rezolucye, y Protokuły będą tego świadectwem.

A nayprzod co do punktu namienionego przez Prześwietną Delegacyą Prawa, iż w Rozdawnictwie dobr a Conſtitutione pretii adæquati dzieło Kommiſsyi zaczynać ſię było powinno, odpowiada: Iż te Prawo iako miała przed oczami Kommiſsya Rozdawnicza y dobrze ie znała, tak oneż dopełnić ſtarała ſię, bo widząc z złożonych przed ſobą Luſtracyi, iż te Luſtracye niektóre w nagłym czaſie ſporządzane, niektóre niedokładność w ſobie maiące, niezdawały ſię być doſko-

nałe, żeby z nich pewność Prowentu ſprawiedliwego ſtanowić można, y w tych Luſtracyach znayduiąc Kommiſsya defektów wiele, wzięła ie tylko za iakowyś obraz obiaśnienia, przedſięwzięła zaś na mocy Prawa przychylić ſię ad Conſtitutionem adæquati prætii iakie przezorność y wſzelkie badania ſpoſoby podawały iey do determinacyi.

Rozpatruiąc ſię w tych Luſtracyach Kommiſsya, poznawała, że gdy Ichmć PP. Luſtratorowie ani rząd w w Dobrach opuſzczonych y porzuconych, ani regeſtrów nie zaſtali, nie mogli doyść punktualnie iſtności Prowentu, tylko idealny kładli, naprzykład że w tych dobrach, może ſię konſerwować Owiec tyle, Krów tyle, y z tego Inwentarza może być Prowentu tyle; wyrościli, że tutay młyn być może y z niego Prowent, tam Stawy y z nich pożytek, tam Cegielnie y z nich podobne okoliczności, z tego wſzyſtkiego wyprowadzili Prowent a w iſtocie tych rzeczy nie było, bo ieżeli Inwentarze robić mogą pożytek, ale ten ſtanowi dopiero wykład pieniędzy na nie, gdy ich w iſtocie nie było; z Stawow zaś zyſk bardzo omylny.

Poſtrzegała Kommiſsya że Ichmć. PP. Luſtratorowie Prowent dóbr wyprowadzaiąc, ſtanowili takową taxę zboża iaka być mogła naywyżſza, którą w czaſie Luſtracyi zaſtali; Rachowali omłót w niektórych mieyſcach nad podobieńſtwo, rachowali w Luſtracyach wſzyſtek ad ſolidum Prowent, nic pro expenſis fundi niezoſtawuiąc; rachowali w pewnych mieyſcach dzieſięciny y onym dawali tytuł czynſzu, a na expenſa gruntowe nic nie odtrącali, ani tych ſamych dzieſięcin które za czynſz być rozumieli, a w iſtocie ſamey do Prowentu nie wchodziły, bo były do Kościołów właściwych oddawane, nie potrącali w expenſy.

Po takowym w Luſtracyach przeyrzeniu ſię nie mogła Kommiſsya wchodzić w obwinienie Dzieła Luſtratorſkie-

go. bo znała że iedni nie obiaśnieni o zwyczaiu wyciągania Prowentu tego kraiu dòbr, ktorego byli wyznaczeni, wyciągali go podług ſwego rozumienia. Drudzy czas krotki do luſtrowania przepiſany maiąc, nie mogli doſkonale poznać y porozumieć iſtności rzeczy. Widziała naoſtatek Kommiſsya, że wykonaney Luſtratorow świeżo przyſiegi obowiązek prowadził do podchlebnieyſzego na ſtronę Rzpltey Prowentow wyciągania, przez przychylenie ſię więcey do dawnieyſzego ich ſtanu w ktorym były, niżeli iak oneż w czaſie Luſtracyi zaſtali. Chcąc tedy Kommiſsya czynić rzeczy gruntownie, y chcąc nie zawodny dla Rzeczpoſpolitey ułożyć z Dobr Prowent, ſtarała ſię przez wſzelkie pozorności ſpoſoby dochodzić pewności Intraty Dobr iſtotney, y nie tylko od zaſiadaiących w ſwoim zgromadzeniu Oſob wiadomych ſtanu dobr Po-Jezuickich wielu Woiewodztw y ſpoſobu ich ekonomii, ſtarała ſię mieć obiaśnienie, ale y od Obywatelòw innych zaſiągać wiadomości nie zaniedbywała.

Gdy zatym zainformowaną zoſtała Kommiſsya, że ſtan dòbr w czaſie rozrządzenia iſtotnie będący nie zgadzał ſię z ſtanem ich, iaki był Luſtracyą opiſany, żep o wielu dobrach zaſiewy oziminne zgubione y zaniedbałe upadek goſpodarſtwa okazywały, zaſiewòw iarzynnych albo nie było, albo w małey tylko kwocie; z inwentarzy ogołocone Dobra, y nawat Pańſzczyzna upadła, gdy przez Jezuitow (iak ſię w wielu dobrach trafiło) inwentarze Poddanych porozbierane były: Kommiſsya zapatrzywſzy ſię na okoliczności podupadłego dòbı ſtanu; zaſtanowiwſzy ſię nad tym, że poprawa ich nie mogła być polepſzona, tylko wydatkiem przez nowych Poſseſsorow, y że interes ſprawiedliwości wyciągał, żeby takowy był uſtanowiony Prowent ktòryby bez wſzelkiego zawodu Rzeczypoſpolitey mogł być na zawſze opłacany na Funduſs Edukacyi, y że tak w czaſie dzierżenia dòbr utrzy-

mywanie ich iako rożnych nieſzczęśliwości przypadki Poſseſsorow ſzczegulnie zatrudniać będą; zważywſzy na koniec, że nie ten ieſt Kommiſſarz dobry, ktory przez ściſłość wynalazkow wyſoko wyciągnąwſzy Prowent czyni niepewnym Pana odbierania go w punktualności. Ale ten ktory uważnie rzeczy biorąc na zawſze czyni iegoż upewnienie; Przedſięwzięła więc Kommiſsya na mocy Prawa uſtanowić Prowent y ſzacunek dobr umiarkowaniem pretii adæquati, czyniła to zaś wſzelką na okoliczności względnością, y bez żadnego dla biorącego faworu: bo gdzie oſądziła z iakowych przyczyn ſpoſobność podwyżſzenia onego, podwyżſzała; gdzie zaś widziała przeciwność, zmnieyſzała. Dla wiadomości konkurruiących y wpiſywania Pretendentow dobr Po-Jezuickich Tabelle Kommiſsya ſporządzić zaleciła, y poſtępuiąc wſzelkim porządkiem temu determinowała dobra, komu pluralitas za poprzedzoną referencyą do Nayiaśnieyſzego Pana nadać one decydowała; w nadaniu nie inaczey tylko do tego Prawa, o ktorym Prześwietna Delegacya namienia, ſtoſowałaKommiſsya wyroki ſwoie. Bo rozdawnictwo Dobr czyniła przez uſtanowienie pretii adæquati, ktory naylepſzy być iey ſię zdawał.

Nie mogła brać za Prawidło Kommiſsya do ułożenia quantitatis Luſtracyi ſporządzonych, bo miała za Prawo ſzczegulnieyſze do rozrządzenia Dobr conſtitutionem adæquati pretii; Luſtracye zaś były iey tylko ułożenia quantitatis obiaśnieniem. Z przeyrzenia więc y obiaśnienia ułożyła Kommiſsya adæquatum pretium y ułożyła adæquatum cenſum.

W powtorzeniu Luſtracyi od Prześ. Delegacyi proponowanym nie przewidywała Kommiſsya korzyści żadney, bo gdy Luſtratorowie pierwſi wybrani do tego dzieła byli dosyć ściſłą obowiązani przyſięgą; powtornie wyznaczeni nie mogliby byli zrobić ſię lepſzemi od pierwſzych. Do polepſzenia tey

ro-

2do. Konstytucya titulo ustanowienie nad Edukacyą pisze w te słowa: aby Lustratorowie w zatrudnieniach y wątpliwościach do wspomnioney Kommiss. Edukac. Narodow. referowali się, y ta Rozolucya moc dawać miała, na ktorym to Prawa fundamencie Uniwersał Instrukcyi pod Datą 23. Junii 1774. Roku do tychże Lustratorów wydała, dla czego mimo toż Prawo, to listami których oryginały extant, to innemi z Kommissyi Rozdaw. rozrządzeniami Kommunikacya y Referencya tychże Lustratorow z Kommiss. Edukac. zatamowaną była, która gdyby w tym przeszkod niemiała, to powtorzonemi Lustracyami, to zasiągnieniem wiadomości, byłaby w stanie pokazania Auxesim Funduszu.

roboty Aniołow użyć nie było w mocy Kommissyi, a nawet y ludzi innych znaleść, nie znaydowała łatwości Kommissya, gdy pierwsi, ktòrzy tę czynność z kilkomiesięczną pracą robili, żadney za to nieodebrali nadgrody, owszem zamiast nadgrody, dościsłego byli pociągani rachunku, y powtornego zaprzysięgania legalności czynności swoich; a więc do tak ścisłego wykonywania, z utrudzeniem a bez nadgrody nie była Kommissya Rozdawnicza w stanie ani rozkazać, ani uprosić Lustratorow innych. Nad to gdy Kommissya Rozdawnicza do iak nayprędszego rozrządzenia dóbr, końcem odbierania z nich Prowentów ustawicznemi od Kommissyi Edukacyiney rekwirowana była odezwani, przyspieszać a nie zwlaczać dzieło rozdawnictwa dòbr była przymuszona.

Ad 2dum. Ze Lustratorowie do lustrowania dóbr Po-Jezuickich wyznaczeni referencyą swoią do Kommissyi Rozdawniczey, a nie do Kommissyi Edukacyiney czynili, iasna iest odpowiedź, że gdy po Prawie pierwszym ustanawiaiącym Kommissyą Edukacyną (w ktòrey ostrzeżona była referencya Lustratorow w zachodzących wątpliwościach do teyże Kommissyi Edukacyiney) podobało się Rzeczypospolitey zrobić odmianę Prawa, y poźnieyszym wyrokiem ustanowić Kommissyą Rozdawniczą do rozrządzenia dòbr Po-Jezuickich; związek interessu kazał, iż Kommissya Rozdawnicza musiała brać od Lustratorów informacye co pod iey rozrządzenie podpadało, y gdy po ustanowieniu nawet Kommissyi Rozdawniczey wiele ieszcze Lustracyi nie było uskutecznionych, musiała Kommissya Rozdawnicza obòwiązywać Lustratorów do iak nayprędszego tego dzieła czynienia.

Wyciągała potrzeba poźniey, że ciż Ichmć PP. Lustratorowie musieli być pod dependencyą Kommissyi Rozdawniczey. bo przez nich za dyspo-

3tio. Konstytucya titulo *Rozrządzenie* do przedaży dobr essencyonalną kondycyą przywięzuie w te słowa: Konkurrent o iakie dobra powinien pokazać pignus sufficiens, albo w dobrach Ziemskich, albo w Summie pieniężney na dobrach Ziemskich lokowaney, albo in defectu tych dwoch kaucyą za soba stawić tenebitur, a pignus to bądź w dobrach, bądź w Summie pieniężney, czyli też rękoymi, ma byc przynaymniey w trzeciey części tego, co dobra te będą otaxowane, y to pignus na Tabelli wspomnioney ma być położone, a to dla tego: że gdyby nie płacił punktualnie, lub dezolacya by się pokazała, było można wiedzieć gdzie damnum repetere.

Wynika kwestya dla czego w Tabellach od Kommissyi Rozdawniczey po razy dwa Kommissyi Edukacyi Narodowey oddanych, tudzież Delegowanym a Statibus nie było ad mentem ut supra Prawa pignus w szczegulności adnotowane.

zycyą Kommiszyi oddawane bydź musiały nowym Possessorom dobra; Ci trudnić się musieli sprzedawaniem sprzętow na gruncie, y wielu innych okoliczności potrzebnych wykonywaniem. Kommissyi zaś Edukacyiney żadna niezostawała przyczyna żądania Dependencyi Lustratorskiey, chyba przyczyna nieukontentowania, że poźnieysze Prawo moc Szafunku, moc Rozdawnictwa Jeyże odieło, y Rząd cały po Jezuickich Dobr na osobną Kommiss. Rozdawniczą zlało.

Ad 3tium. Zeby nikt bez kondycyi szczegulnieyszey zapisywania Ewikcyi dobr Po-Jezuickich niewzioł, dostrzegała tego dosyć ściśle Kommissya; iest pewna, że wszyscy biorący dobra takowe Ewikcyą pozapisywali, y gdy Przeświet. Delegacya informowaną o nich bydź zechcę, znaydzie ie zakonnotowane w Protokule Kommissyi Rozdawniczey, y gdy żądać będzie Prześ. Delegacya złoży oneż w Extraktach autentycznych Jmć Pan Pisarz Kommissyi.

4to. Prawo titulo *Rozrządzenie* §. 7. mieć chce, aby do wielkich lub małych maiętnosci dwoch ieden Obywatel domieszczonym nie był, chyba w tym albo mieyscu gdzie dla spokoyności granic przyległych nieuchronna potrzeba okaże.

Czyni się pytanie dla czego w Tabelli podaney nayduią się Possessorowie, ktorzy dwie udzielne y odległe od siebie Possessye a corpore dobr odięte w szczegulności posiadaią.

Ad 4tum. Dwoiakich dobr Po-Jezuickich nikt przeciw Prawu §. 7. niewziął, chyba przez sposob nabycia Cessyi Prawa ieden od drugiego, co w każdym czasie iest dozwolono Prawem, że maiącemu Po-Jezuickie dobra, wolno drugiemu ustąpić, y ten przykład względem dobr Kuszelowy praktykowany iest na J. W. Kasztelanie Zarnowskim, ktore Jmć P. Jakob Goński ustąpił, dla przyległości tychże dobr przeznaczonych.

5to. Dobra Po-Jezuickie odmieniwszy się w naturę y stan własności Rzeczpospolitey, dla czego bez osobnego od niey zezwolenia są władzą Kommissyi Rozdawniczey nawet bez poprzedzaiącey qualitatis & quantitatis na gruncie weryfikacyi w zamian za inne oddane, iako naucza teyże Kommissyi Rozdawniczey rezolucya sub data 15 Xbris 1775. o dobra Łyszcze cum attinentiis Collegium Łuckiego, za Dobra Wierzchniaki w zamianę stanowiąca.

6to. Konstytucya Kommissyi Rozdawniczey szczegulnie przedaż dobr na Procent zaleciła, a tych Procentow szafunek y rozrządzenie Kommissyi Edukacyiney tak na edukacyą Młodzi, iako też subsystencyą zasłużonych Ex-Jezuitow zostawiła.

Urasta Kwestya iaką mocą Kommissya Rozdawnicza Folwark Zasławski Collegium Krasnostawskiego, Dziesięcinę wytyczną Collegium Barskiego, Dziesięcinę Collegium Drohickiego Osobom sine onere płacenia, niektorym na dożywocie, niektorym Swieckim na zawsze nadała.

7mo. Dla czego zamiana Dobr Łyszcza y Botynina za dobra Wierzchniaki cum damno Reipublicæ iest uczyniona, ponieważ w Lustracyi Łyszcze czyni rocznego przychodu Złł.

Ad 5tum. W dozwoleniu zamiany dobr Po-Jezuickich za dziedziczne, nieupatrowała Kommissya Rozdawnicza szkody, dla Rzeczypospolitey, gdy także Prawem Dziedzictwa dobra te były nadane, dla tego iey nieodmawiała, bo czyli z tych dobr, czyli z innych ma być płacony dla Rzeczypospolitey Prowent, iedno iest. W tym tylko ostrożności użyć zdawało się Kommissyi, żeby żądaiący dla przyległości zamienienia dobr, podał na zamianę dobra swoie dziedziczne niezawodne, z ktorychby czynsz punktualnie dochodził Rzeczpospolitę.

Ad 6tum. Zadnych dobr Po-Jezuickich żadnym osobom świeckim sine onere płacenia Prowentu z nich nie dała Kommissya. Ze zaś w Zakonie Przeszło-Jezuickim będącym niektorym zasłużonym duchownym, iako to J. X. Borowskiemu, J. X. Przyłuskiemu y J. X. Skarzyńskiemu nadała Kommissya do życia niektore kawałki, uczyniła to z ważnych bardzo przyczyn, y sprawiedliwych względow, że gdy namienione Osoby Duchowne zostały opuszczone, y nie miały żadnego opatrzenia ktore im Rzeczpospolita upewniła w Kommissyi Edukacyiney, a nawet prozby ich zaniesione do Kommissyi Edukacyiney, zostały od niey odrzucone, z łzami prawie potrzebę swoią przekładali Kommissyi Rozdawniczey, y że byli bez sposobu życia dowodzili. Prosili zatym, aby im w nadgrodę Prawem upewnionego względu Possessye wspomnione, to iest Folwark Zasławski, Dzesięcina wytyczna Collegium Barskiego, y Dziesięcina do Kościoła Łomżyńskiego nie zaś Drohickiego były oddane do życia; Kommissya słuszną widząc przyczynę przychyliła się do żądania namienionych osob, y te Possessye dla sufficiencyi im nadała.

Ad 7mum. Przyczyny w pierwszym Punkcie odpowiedzi wyrażone dały rowny powod Kommissyi, że na Sessyi dnia 4. Miesiąca Maia 1774. Roku odtrąciwszy podług przepisu Prawa

2576. gr. 24. Botynin 1550. Złł. co uczyni iunctim 4126 Złł. gr. 24. Wierzchniaki zaś iak w Tabelli przyięte, wynoszą Intraty Złł. Polsk. 3000. a zatym szkody na Rok Złł. 1126. gr. 24. z takowey zamiany wynika.

8vo. Za co Tabelle Intrat dobr Kommissyi Edukacyiney y Delegowanym a Statibus podane mnieyszą dobr Proweniencyą spisywały, niżeli w Lustracyach okazuią się, iak przykład Łyszcza z Botyninem, Kniahynina y inne wielorakie dowodzą.

puł Procentu ze Wsi Łyszcza y Botyna in Beneficium przyszłego Dziedzica ustanowiła pewney Intraty 3000 Złł. Polsk. A po takowym oszacowaniu gdy Kommissya w czasie Rozdawnictwa Jmć P. Brzezińskiemu Staroście Inowrocławskiemu w dziedzictwo przeznaczyła, ten Prawo swoie do tychże dobr miane, na osobę Jmc P. Przyłuskiego Pisarza Kommissyi naszey przelał, ktory z takowego nabycia, y osobnego od J. K. Mci per diploma nadania stawszy się namienionych dobr dziedzicem, żądał od Kommissyi przeniesienia constituti quanti, czyli raczey zamiany dobr Łyszcza y Botyna za dobra Wierzchniaki, a ta żadnego Funduszowi Edukacyi Młodzi Narodowey nie przynosiła uszczerbku. Znaydowała bowiem Kommissya większą wartość Wsi Wierzchniak in commutationem ofiarowaney, y wyższą tychże dobr Intratę nad tę, ktora była przez Kommissyą pro pendendo annuo censu ze Wsi Łyszcza ustanowiona; widziała zatym zupełną pewność Funduszu dla Edukacyi Narodowey, y bespieczeństwo na tychże dobrach Wierzchniakach długami nie obciążonych, a to co do Ewikcyi z Prawa należącey; przychyliła się więc Kommissya do prozby Jmć P. Pisarza pod dniem 18. Miesiąca Grudnia tegoż Roku 1774. a razem włożyła na niego obowiązek, ażeby przeniesienia płacenia czyli raczey zamianę za zezwoleniem Kommissyi w formie ad hunc actum sobie przepisaney przed Aktami autentycznemi zeznał, y dobra rzeczone Wierzchniaki nexibus & obligationibus, z ktoremi miał Wsie Łyszcze y Botyn już na ow czas Prawu swoiego Dziedzictwa podległe subiiciat.

Ad 8vum. Już w odpowiedzi na punkt pierwszy dała Kommissya Rozdawnicza explikacyą, dla czego nie podług Lustracyi stanowiła Prowent, tylko podług Prawa ktore stanowić adæquatum pretium dobr dała iey moc: ieżeli w niektorych dobrach znayduie Prześw. Delegacya z przyczyn iakowych

9no. Dla czego w tychże Tabellach podawanych rozmaite Folwarki, Wſie y Futory choć ſą w Luſtracyach opiſane, przecież niepołożone; a z tąd wiadomość o Dobrach Rzeczypoſpolitey upaśćby mogła: iako to Collegium Winnickiego Wieś Batoha, Collegium Płockiego Folwark Płocki, Collegium Warſzawſkiego Łaźniewo, Miſsyi Zytomirſkiey Futor w Staroſtwie Białocerkiewſkim, Miſsyi Myſzynieckiey Dobra Collegium Kraſnoſtawſkiego Folwark Zaſtawſki, Collegium Barſkiego dzieſięcina wytyczna, Collegium Drohickiego podobnaż dzieſięcina.

10mo. Gdy Prawo nie zmnieyſzać, ale uwiękſzać przychody Dóbr w przedaż idących zaleciło, dla czego Kommiſsya Rozdawnicza iuż po rozdaniu Dóbr defalki Poſseſsorom arbitralnie y bez weryfikacyi na uymę Funduſzu Rzeczypoſpolitey czyniła, iako to na Wſiach Worczyn y Puzow 1000. Złł: na rok, na Wſiach Petyhorce 3580. Złł: na Wſi Lutobrog Złł: 200., na Kluczu Kniahyninin zwanym 8030. pomnieyſzyła.

wych ſłuſznych umnieyſzenie nad Luſtracyą Prowentu, znaydzie zapewne w Protokułach Kommiſsyi podwyżſzenie innych, gdzie ſpoſobność podnoſić ie dozwalała.

Ze zaś takowe uſtanowienie Prowentu doſyć ściśle było brane, naucza doświadczenie, że wielu nawet zaſiadaiących w Kommiſsyi, ktorzy rozpatrzywſzy ſię w dobrach wziętych, a widząc, że ſtan ich nie korresponduie Prowentowi, oddać ie na powrot oświadczyli.

Ad 9num. Względem Folwarku Zaſtawſkiego do Collegium Kraſnoſtawſkiego należącego, Dzieſięciny wytyczney Collegium Barſkiego, y względem Dzieſięciny Collegium Łomżyńſkiego iuż w punkcie ſzoſtym uczyniona ieſt explikacya, z iakich przyczyn y pobudek te Poſseſsye dała Ex-Jezuitom Kommiſsya. Teraz na zapytanie dla czego w Tabellach nie ſą umieſzczone Dobra niektóre przeſzło-Jezuickie, takowa ieſt odpowiedź: co do Batoha Dóbr mianowanych Collegium Winnickiego; ten Batoh że nie był Dobrami XX. Jezuitów tylko w Summie 20000. Złł: zaſtawą im wypuſzczony, y dla tego Kommiſsya cudzych Dóbr dziedzicznych a nie Ex-Jezuickich nie mogła nikomu nadawać: tylko Summę wzmiankowaną na tych Dobrach będącą J. P. Kurnatowſkiemu z Procentu nadała, y Summę w Tabelli Summ umieścić kazała.

Ad 10mum. Jeſt iaſnym dowodem, że Kommiſsya nie lekko ſtanowić muſiała Prowent Dóbr Po-Jezuickich, iako ieſt teraz rozumieniem, gdy niektórzy etiam z oſob, które ſkład Kommiſsyi czyniły, rozpatrzywſzy ſię w ſtanie ich, że takowego iak był uſtanowiony Prowent, nie mogą wydoſtarczyć płaceniem, zanieśli do Kommiſsyi zażalenie; Kommiſsya przekonana dowodami, nakłonić ſię była przymuſzona do doſkonalſzego rzeczy poznania, y iaką uczynić ulgę ukrzywdzonym zdawało iey ſię z referencyą do Nayiaśnieyſzego Pana y Jego przychyleniem ſię, takową z przyczyn w Protokule wyrażonych uczyniła.

DELEG. A STAT. KOMM. ROZD.	KOMMIS. RZECZPOSPOLIT.

11mo. Za co Kommiſsya Rozdawnicza widząc w Luſtracyach kilku znaczne podſkrobania, oſobliwie w Konnotacyach Intrat, nie nakazuiąc innych oneż pro norma przyięła?

Ad 11mum. W których Luſtracyach zdarzyło ſię widzieć Kommiſsyi podſkrobania, te przypiſywała errori calami, to ieſt omyłkom piſzącego w czaſie prędkiego robienia trafiał ſię zwykłym. Nie rozumiała zatym Kommiſsya żeby te podſkrobania miały bydź fałſzem iakowym, gdy upewniona była Kommiſsya o ściſłych obowiązkach wykonaney Luſtratorſkiey przyſięgi: dla napiſania zaś czyſtego Leſtracyi, inney czynić nie zdawało iey ſię potrzebą, gdy ani ſpoſobność ani czas do tego nie wyſtarczał; byłoby to powiękſzyć prożnie roboty bez korzyści, któraby ſię niczym nie polepſzyła tylko ad mundum przepiſaniem.

12mo. Ponieważ Prawo titulo rozrządzenie §. 2. piſze, ażeby prowenta anticipativè dwiema Ratami, Pierwſzą na S. Jan Chrzciciel, Drugą na Trzech Królów do Kaſsy Kommiſsyi Edukacyi Narodowey, lub temu komu taż Kommiſsya aſsygnować będzie, non obſtante ulla calamitate publica wypłacone były; o co ſię Kommiſsya Edukacyi Narodowey w podaney Nocie die 9 Julii 1774. odzywała; a Kommiſsya Rozdawnicza w odpowiedzi ſwoiey de Die 12 Julii dała rezolucyą: iż z przyczyn dla których Prowenta z Dóbr nie do Kaſsy Edukacyiney, ale do ſwoiey oddawać nakazała, Stanom Rzeczypoſpolitey dać Sprawę oświadczyła, Przeto Delegowani o wymienienie takowych przyczyn upraſzać maią honor.

Ad 12mum. Słuſzna potrzeba y przyczyna nakłoniła Kommiſsyą Rozdawniczą do złożenia pierwſzey Raty dochodów u prezyduiącego, bo gdy Kommiſsya Edukacyina Summy Trzech kroć ſto tyſięcy Złot: na opatrzenie ſuſtentacyi Oſób, które ſkładały ſuppreſſam Societatem Prawem pozwolonych nie zaciągnęła, y opatrywania ich potrzeb przed ſię nie brała, a ci z dotkliwym narzekaniem, to do prezyduiącego w Kommiſsyi, to do Xięcia Marſzałka Konfederacyi na ów czas, który także do tey Kommiſsyi należał, przychodzili; a Kommiſsya była przymuſzona obligować Prezyduiądego, aby on wſpomnione y inne nieodbite potrzeby lub de proprio, lub contracto ære zaſtępował. Wynikło zatym że z Raty S. Jańſkiey erogowane przez ſiebie pieniądze muſiał odebrać, co Rachunki podene Rommiſsyi Edukacyiney okazuią, iak ſię ta Percepta Raty Swięto-Jańſkiey obróciła. Dnia 20 7bris 1776. Młodzieiowſki Biſkup Poznańſki Kanclerz W. Koronny iako Pierwſzeńſtwo trzymaiący w Kommiſsyi Rozdawniczey. podpiſuię.